

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného advokátkou Mgr. Pavlou Frodlovou se sídlem Slovanská 7, Šumperk, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o žalobě na povolení obnovy řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp.zn. 19 Ca 117/94, o kasační stížnosti (původně dovolání) žalobce proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18. 3. 1999 č. j. 1 Cao 33/99 - 86,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaná **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Pavly Frodlové **s e u r č u j e** částkou 650 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě vedl řízení o opravném prostředku žalobce proti rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení ze dne 1. 6. 1987 č. X. Tímto rozhodnutím byl žalobci přiznán invalidní důchod ve výši 1673 Kčs. Napadené rozhodnutí Krajský soud v Ostravě rozhodnutím ze dne 22. 9. 1989 č. j. 20 C 308/88 - 32 zrušil s tím, že Úřadu důchodového zabezpečení bylo uloženo, aby provedl propočet průměrného měsíčního výdělku žalobce ke dni vzniku částečné invalidity, tj. k 1. 1. 1982, a pokud bude zjištěno, že tyto výdělky jsou pro žalobce výhodnější než výdělky z let 1975 - 1986, pak je třeba

žalobci přiznat plný invalidní důchod od 1. 3. 1987 z takto nově vypočteného průměrného výdělku. K odvolání žalobce Nejvyšší soud ČSR toto rozhodnutí potvrdil, takže nabylo právní moci dne 18. 12. 1989.

Žalobou, která došla Krajskému soudu v Ostravě dne 15. 4. 1994, se žalobce domáhal povolení obnovy řízení ve věci sp. zn. 20 C 308/88 a žádal, aby mu byl přiznán částečný invalidní důchod od 1. 8. 1980. Povolení obnovy řízení žalobce požadoval proto, že existují důkazy a rozhodnutí, které bez své viny nemohl použít v původním řízení a mohou pro něj přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. V době, kdy soudní řízení probíhalo, byl perzekuován trestnou činností pachatelů ve státních orgánech, byl pod vlivem drog a nebyl schopen sám za sebe jednat. U soudního řízení ve věci sp. zn. 20 C 308/88 nemohl předložit rozsudek Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 32 C 266/79, který měl význam pro výši jeho průměrného výdělku.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 5. 1996 č. j. 19 Ca 117/94 - 22 byl shora uvedený návrh na povolení obnovy řízení zamítnut a bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení. V odůvodnění tohoto usnesení se uvádí, že jak vyplývá z ust. § 250s o. s. ř., rozhodnutí soudu ve věcech důchodového zabezpečení lze napadnout pouze řádným opravným prostředkem, tedy odvoláním. Pokud jde o mimořádné opravné prostředky, z ust. § 250s odst. 2 o. s. ř. vyplývá pouze možnost za splnění zákonných podmínek podat dovolání. Obnova řízení v těchto věcech přípustná není a proto byl návrh zamítnut pro nepřípustnost.

K odvolání žalobce rozhodl Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 30. 9. 1996 č. j. 1 Cao 146/96 - 31 tak, že shora uvedené usnesení Krajského soudu v Ostravě zrušil, řízení zastavil a rozhodl o náhradě nákladů řízení, protože napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě bylo vydáno na základě nesprávného právního názoru.

Proti tomuto rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci podal žalobce dovolání, jímž se domáhal, aby Nejvyšší soud zrušil toto rozhodnutí a nařídil obnovu řízení.

Nejvyšší soud usnesením ze dne 19. 11. 1988 č. j. 30 Cdo 1556/98 - 78 zrušil napadené usnesení Vrchního soudu v Olomouci a věc mu vrátil k dalšímu řízení, a to pro nesprávný právní názor Vrchního soudu v Olomouci.

Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 18. 3. 1999 č. j. 1 Cao 33/99 - 86 usnesení Krajského soudu v Ostravě potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů řízení.

Dovolání žalobce opřel o důvod uvedený v ust. § 237 odst. 1 písm. d) občanského soudního řádu ve znění účinném v roce 2000. Žalobce namítl, že v téže věci bylo již zahájeno řízení pod sp. zn. 18 Ca 131/93 u Krajského soudu v Ostravě. Pochybení spatřoval žalobce v tom, že ve stejné věci (taktéž o plný invalidní důchod) bylo zahájeno řízení u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Ca 117/94, takže bylo porušeno ust. § 83 o. s. ř. a obě věci měly být spojeny.

Vyjádření žalované nebylo podáno.

Věc nebyla skončena do 31. 12. 2002, proto je podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2003 k dokončení řízení příslušný Nejvyšší správní soud (§ 129 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“), přičemž účinky procesních úkonů zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení soudního řádu správního. Nejvyšší správní soud se nejdříve musel zabývat otázkou, zda kasační stížnost žalobce, která byla původně dovoláním, mohla být přípustná podle příslušných ustanovení občanského soudního řádu o dovolání. V souzené věci byl uplatněn dovolací důvod podle ust. § 237 odst. 1 písm. d) o. s. ř. ve znění účinném v roce 2000, konkrétně proto, že podle žalobce ve stejné věci bylo již dříve zahájeno řízení, a sice u Krajského soudu v Ostravě pod sp.zn. 18 Ca 131/93. Dovolání bylo podle citovaného ustanovení přípustné a přípustná je i kasační stížnost, jejímiž důvody a rozsahem je Nejvyšší správní soud vázán (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

V průběhu řízení o kasační stížnosti žalobce přípisem ze dne 12. 10. 2007 Nejvyššímu správnímu soudu sdělil, že zájmy ustanovené advokátky Mgr. Frodlové jsou v rozporu s jeho zájmy. Požádal proto, aby ustanovení této advokátky jeho zástupkyní bylo zrušeno a aby mu byl soudem ustanoven jako zástupce JUDr. Tomáš Sokol, advokát se sídlem v Praze.

Nejvyšší správní soud k tomuto požadavku uvádí, že podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. může návrhovateli (v tomto případě žalobci), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Vzhledem k tomu, že v řízení o kasační stížnosti je zastoupení advokátem povinné (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), je pro posouzení podmínek zastoupení potřebné toliko zjištění předpokladů žalobce na osvobození od soudních poplatků. K tomu je třeba poznamenat, že právo žalobce na odborné zastoupení osobou s právníkům vzděláním v řízení před soudem je toliko právo na zástupce, jímž může být i advokát, nikoli však právo na konkrétního zástupce, kterého žalobce označil (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005 č. j. 6 Ads 64/2005 - 25, uveřejněný pod č. 1372/2007 Sb. NSS). Ustanovil-li krajský soud žalobci zástupce z řad advokátů působících v obvodu Krajského soudu v Ostravě, v němž má bydliště i žalobce, a opřel-li za tohoto stavu svůj závěr o ustanovení zástupce o důvod spočívající v procesní ekonomii, pak tak učinil v souladu s právní úpravou. Žalobce ostatně v době, kdy mu advokátka Mgr. Frodlová (tehdy příjmením Krakovská) byl ustanovena, nic proti tomu nenamítal, a důvody, pro které žádá, aby byla zproštěna zastupování, jsou pouze citací slov zákona bez konkrétního obsahu. Nejvyšší správní soud proto návrh žalobce, aby advokátka Mgr. Frodlová byla zproštěna zastupování a aby mu byl ustanoven zástupcem advokát JUDr. Sokol, neshledal důvodným.

Kasační stížnost není důvodná.

Žalobce je přesvědčen o tom, že je dán dovolací důvod spočívající v tom, že v téže věci již bylo dříve zahájeno řízení. Podle názoru žalobce se mělo konkrétně jednat o řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 25. 3. 2003, jež bylo vedeno u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 18 Ca 131/93. Toto tvrzení je podřaditelné pod důvod kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle něhož může být důvodem kasační stížnosti mj. vada řízení před soudem, pokud mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

Rozhodnutím žalované, jež bylo přezkoumáváno soudem ve věci vedené pod sp. zn. 18 Ca 131/93, byl žalobci odňat plný invalidní důchod a současně mu byl přiznán částečný invalidní důchod s tím, že podle posudku posudkové komise Okresní správy sociálního zabezpečení v Šumperku není žalobce nadále plně invalidní, nýbrž toliko částečně invalidní.

Podle ust. § 83o s. ř. s. ve znění účinném v roce 2000, zahájení řízení brání tomu, aby o téže věci probíhalo u soudu jiné řízení. Z tohoto hlediska námitka žalobce není důvodná. V dané věci se nejednalo o dvě totožná řízení, kde by zahájení druhého z nich (tj. řízení o návrhu na povolení obnovy řízení) bránila překážka věci zahájené. V řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 18 Ca 131/93 šlo o přezkum rozhodnutí, jímž byl žalobci odňat plný invalidní důchod a přiznán invalidní důchod částečný, zatímco v řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Ca 117/94 se projednával návrh žalobce, aby byla povolena obnova řízení v jiné jeho důchodové věci. Zjevně se tedy nejedná o totožná řízení.

Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalované náhradu nákladů řízení nelze ze zákona přiznat.

Žalobci byla pro toto řízení ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Soud proto určil odměnu advokátce částkou 2 x 250 Kč za dva úkony právní služby – první poradou s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, a doplnění dovolání, a dále 2 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 9 odst. 2, § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 8. 2006). Odměna advokátky tedy činí celkem 650 Kč a tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu